

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **L. Y.**, zastoupená JUDr. Janou Kutmonovou, advokátkou se sídlem Praha 9, Vysočanská 548, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu, o kasační stížnosti žalobkyně - stěžovatelky proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2004, č. j. 10 Ca 107/2003 – 68, správně č. j. 10 Ca 107/2004 – 68,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2004, č. j. 10 Ca 107/2003 – 68, správně č. j. 10 Ca 107/2004 – 68, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu proti žalovanému Ministerstvu vnitra (ministru vnitra) a k žalobě připojila plnou moc, kterou udělila ke svému zastupování J. Č. dne 1. 6. 2004 (č. 1. 2 předloženého spisu). Městský soud učinil úkony směřující k rozhodnutí ve věci a zaslal žalobu žalovanému se žádostí, aby se k ní vyjádřil. Žalovaný tak učinil písemným vyjádřením ze dne 28. 9. 2004, které je založeno pod č. 1. 11, 12 předloženého spisu. S tímto vyjádřením byla žalobkyně seznámena. Dne 20. 10. 2004 byla doručena městskému soudu písemnost žalovaného, která byla datována 7. 10. 2004 a obsahovala návrh na rozhodnutí soudu o nepřipuštění J. Č. jako zástupce žalobkyně, poněvadž J. Č. mnohonásobně zastupoval různé účastníky v různých

věcech u různých soudů České republiky. O tomto návrhu rozhodl městský soud dne 9. 11. 2004 usnesením č. j. 10 Ca 107/2003 – 68, které odůvodnil právě tím, že nepřipouští zastoupení žalobkyně J. Č. proto, že J. Č. vícenásobně (opakovaně) zastupoval různé účastníky různých soudních řízení. Městský soud v Praze tak rozhodl podle ust. § 35 odst. 5 s. ř. s.

Proti usnesení městského soudu ze dne 9. 11. 2004, č. j. 10 Ca 107/2003 – 68 o nepřipuštění zastoupení žalobkyně J. Č. podala žalobkyně – nyní stěžovatelka (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) kasační stížnost, v níž především namítala, že J. Č. zcela věří, poněvadž on zná všechny její problémy a přitom velice dobře zná a umí české právo a v mnoha soudních sporech proti žalovanému byl velice úspěšný. Také ji zastupoval úplně zadarmo. Neměla proto žádný důvod ani zájem vyhledávat si právní pomoc jinde u jiných odborníků. V kasační stížnosti stěžovatelka městskému soudu především vytkla, že ji před rozhodnutím nezaslal návrh na nepřipuštění svého zastoupení J. Č. tak, aby se k němu mohla vyjádřit. O tomto návrhu nebyla informována a celé jednání a rozhodování o takovém návrhu žalovaného proběhlo za jejími zády. Dále namítala, že právo zvolit si v soudním či správním řízení zástupce dle vlastního uvážení patří do řady zásadních práv a svobod jednotlivce vyplývajících ze čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterým je zaručeno právo na spravedlivý proces. Zásah státu do těchto práv je oprávněným pouze pokud je v souladu se zákonem a je nezbytný v demokratické společnosti, přičemž při takovémto zásahu musí být splněny obě kritéria, a to jak soulad se zákonem tak rovněž nezbytnost demokratické společnosti, která musí být spolehlivě prokázána proč a z jakého důvodu právo státu na zásah do základních práv a svobod jednotlivce převažuje nad jeho základním a zaručeným právem na ochranu těchto práv. I při vědomí existence ust. § 35 odst. 5 s. ř. s má stěžovatelka za to, že oprávnění soudu v tomto směru nesmí být používáno vždy a obligatorně, ale pouze pokud by se jednalo o neoprávněné poskytování právních služeb, tedy de facto o neoprávněné podnikání, které stát musí bránit a bránění kterému by bylo nezbytným v demokratické společnosti. Soud tedy musí pečlivě zvážit, zda nepřipuštění zastoupení je skutečně krokem nezbytným v demokratické společnosti, anebo se jedná o zastupování v souladu se zákonem a dobrými mravy. V její věci se o nezbytnost v demokratické společnosti rozhodně nejedná a ani žalovaný to nenamítá. Proto stěžovatelka tvrdí, že pro soud neexistoval žádný právní důvod k tomu, aby jejímu zástupci bylo znemožněno ji v probíhajícím soudním řízení zastupovat. Stěžovatelka má za to, že žalovaný se snaží jejímu zástupci znemožnit její zastoupení pouze proto, že má strach z neúspěchu. Kasační stížností se domáhala zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti písemně vyjádřil a navrhl její odmítnutí pro nedostatek podmínek k řízení resp. její zamítnutí pro nedůvodnost. Poukázal totiž na to, že stěžovatelka nebyla pro řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem (tento nedostatek podmínky řízení o kasační stížnosti byl však zhojen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2005, č. j. 10 Ca 107/2004 – 80, kterým byl stěžovatelce pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce – advokát – JUDr. Jana Kutmonová).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu z důvodů uplatněných stěžovatelkou a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 35 odst. 5 s. ř. s. účastník se může dát zastoupit také fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Soud takové zastoupení usnesením

nepřipustí, není-li taková osoba zřejmě způsobilá k řádnému zastupování, nebo zastupuje v různých věcech opětovně.

V daném případě stěžovatelka pro řízení před Městským soudem v Praze udělila plnou moc dne 1. 6. 2004 J. Č. Návrh, aby J. Č. nebyl připuštěn jako zástupce stěžovatelky podal žalovaný. Tento návrh byl doručen městskému soudu dne 20. 10. 2004, žalovaný uváděl v písemnosti ve kterých věcech J. Č. zastupoval účastníky v řízeních před soudy České republiky. K návrhu připojil i fotokopie listin, které jsou založeny ve spisu městského soudu pod č. l. 48 až 59. Městský soud v Praze návrh žalovaného, aby J. Č. nebyl připuštěn jako zástupce stěžovatelky v daném řízení, stěžovatelce (ani jejímu zástupci) nedoručil, neměla proto možnost s ním se seznámit a to ani s přílohami, které k tomuto návrhu žalovaný připojil. V tomto spatřuje Nejvyšší správní soud porušení zákonného postupu městského soudu v této věci a rovného postavení stěžovatelky v tomto řízení. Podle § 36 odst. 1 s. ř. s. účastníci mají v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném proto, aby v řízení neutrpěli újmu. Byl-li v průběhu řízení podán žalovaným návrh na nepřipuštění J. Č. zástupcem stěžovatelky, tak bylo na městském soudu, aby takový návrh stěžovatelce doručil a upozornil ji i na další doklady, které ke svému návrhu žalovaný připojil tak, aby měla možnost s nimi se seznámit.

Nejvyšší správní soud tedy shledal důvodnost kasační stížnosti stěžovatelky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., spočívající v jiné vadě řízení před soudem, za kterou považuje nedoručení návrhu na nepřipuštění zastoupení žalobkyně J. Č. podaného žalovaným, což mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci. K dalším námitkám stěžovatelky uvedeným v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že pro městský soud bude rozhodující posouzení nepřipuštění zastoupení stěžovatelky J. Č. ve smyslu ust. § 35 odst. 5 s. ř. s. V tomto ustanovení jsou stanoveny důvody, pro které tak může soud učinit.

Z důvodů uvedených v tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s., v němž je městský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozhodnutí ve smyslu ust. § 110 odst. 3 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu